

Motion till riksdagen 2009/10:Ju271

av Mikael Cederbratt (m)

Överklagande i brottmål

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ändring av lagtexten i 51 kap. 2 § rättegångsbalken (1942:740) vad gäller tidpunkten för återkallande av överklagande.

Motivering

En huvudförhandling gällande till exempel sexualbrott kan många gånger vara mycket utlämnande för målsägande, inte minst om detta fall får bred medial uppmärksamhet. Det är därför viktigt att en huvudförhandling slutförs och att dom faller. Den nu rådande lagtexten ger under vissa förutsättningar möjlighet för den tilltalade att återkalla sin överklagan fram till den tidpunkt dom faller. Detta kan dels medföra stora samhällskostnader, dels onödigt stort lidande för brottsoffret och dennes anhöriga.

Den nu gällande lagtexten lyder som följer:

51 kap. Om överklagande av domar i brottmål

2 § Om ena parten överklagat tingsrättens dom, har motparten rätt att överklaga domen inom en vecka från den dag då den i 1 § angivna tiden gick ut. Ett överklagande som gjorts under en sådan tid förfaller, om det första överklagandet återkallats eller av annat skäl förfaller. Lag (1994:1034).

Antag att den tilltalade döms för våldtäkt till fyra års fängelse av tingsrätten. Den tilltalade överklagar domen och yrkar på nedsatt straff i hovrätten. Åklagaren överklagar däremot inte domen inom utsatt tid för överklagan men väljer att anslutningsöverklaga när han eller hon får besked om att den tilltalade har överklagat. I anslutningsöverklagandet kan åklagaren dessutom yrka på straffskärpning. I den huvudförhandling som följer måste allt av naturliga skäl granskas en gång till. För målsäganden är detta, inte minst vid

Fel! Okänt namn på

sexuallbrott, en mycket traumatisk process. Stort fokus läggs på målsägandes heder, vandel och sexualvanor etcetera.

När förhandlingen är genomförd sätts en tid vid vilken dom i målet ska meddelas. I denna situation, när det är den tilltalade som har överklagat den första domen, äger den tilltalade också laglig rätt att återkalla sin överklagan fram till det att dom meddelas. Om den misstänkte i detta läge skulle välja att återkalla sin överklagan har den andra huvudförhandlingen skett helt i onödan.

Förslag till ändring

Naturligtvis måste rättssäkerhet få kosta. Men frågan är om rättssäkerheten skulle kunna tillvaratas med en annan ordning där vi samtidigt tar större hänsyn till brottsoffret och till samhällets ekonomi. Det bör övervägas om tidpunkten för återkallande av överklagan kan läggas tidigare under förhandlingen, förslagsvis när rättens ordförande ställer frågan huruvida det föreligger hinder mot huvudförhandling.

Stockholm den 23 september 2009

Mikael Cederbratt (m)